

Daling omvang VUT-fondsen in 2006

08

Drs. J.L. Gebraad en mw. T.R. Pfaff

Publicatiedatum CBS-website: 18 juli 2008

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2005–2006	= 2005 tot en met 2006
2005/2006	= het gemiddelde over de jaren 2005 tot en met 2006
2005/'06	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2005 en eindigend in 2006
2003/'04–2005/'06	= oogstjaar, boekjaar enz., 2003/'04 tot en met 2005/'06

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

eind augustus 2008:
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek - Facilitair bedrijf

Omslag

TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

Het balanstotaal en de ontvangen premies van de VUT-fondsen zijn in 2006 duidelijk gedaald. Dit na een stabiele omvang in de periode 2000-2005.

Het balanstotaal van de VUT-fondsen is in 2006 gedaald van 3,2 naar 2,2 miljard euro. Ook de door de Vut-fondsen ontvangen premies zijn sterk gedaald, en wel van 2,7 miljard euro in 2005 naar 2,1 miljard euro in 2006. De daling van de omvang van de VUT-fondsen komt vooral doordat de fiscale ondersteuning voor VUT- en prepensioenregelingen per 1 januari 2006 is stopgezet. Deze maatregel heeft als doel een positieve impuls te geven aan de arbeidsparticipatie en op die manier een bijdrage te leveren aan het opvangen van de kosten die de vergrijzing van de bevolking met zich meebrengt. De uitkeringen zijn in 2006 nog iets gestegen. Eind 2005 zijn veel ambtenaren gestopt met werken door gebruik te maken van de FPU-regeling, iets dat niet meer kan vanaf 2006.¹⁾ Ook een rol speelt dat de indexering van de uitkeringen in 2006 hoger is geweest dan in 2005.

Tabel 1
Balansen VUT-fondsen

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>mln euro</i>							
Activa							
Girale gelden	43	33	47	57	44	42	38
Deposito's	230	325	283	378	269	243	247
Obligaties	999	992	929	498	508	522	318
Aandelen	1 185	1 377	1 291	1 568	1 752	1 921	1 044
Leningen op lange termijn	74	86	53	28	52	21	1
Leningen op korte termijn	512	233	323	480	193	135	304
Overige vorderingen	454	548	452	403	344	322	284
Totaal activa	3 495	3 595	3 379	3 412	3 163	3 206	2 236
Passiva							
Eigen vermogen (reserves)	1 680	1 637	1 609	1 507	1 577	1 538	981
Voorziening VUT-verplichtingen	1 544	1 534	1 376	1 457	1 301	1 285	975
Overige voorzieningen	57	61	34	64	59	61	45
Leningen op korte termijn	33	66	21	14	18	37	34
Overige schulden	181	296	339	370	207	285	201
Totaal passiva	3 495	3 595	3 379	3 412	3 163	3 206	2 236

Tabel 2
Resultatenrekeningen VUT-fondsen

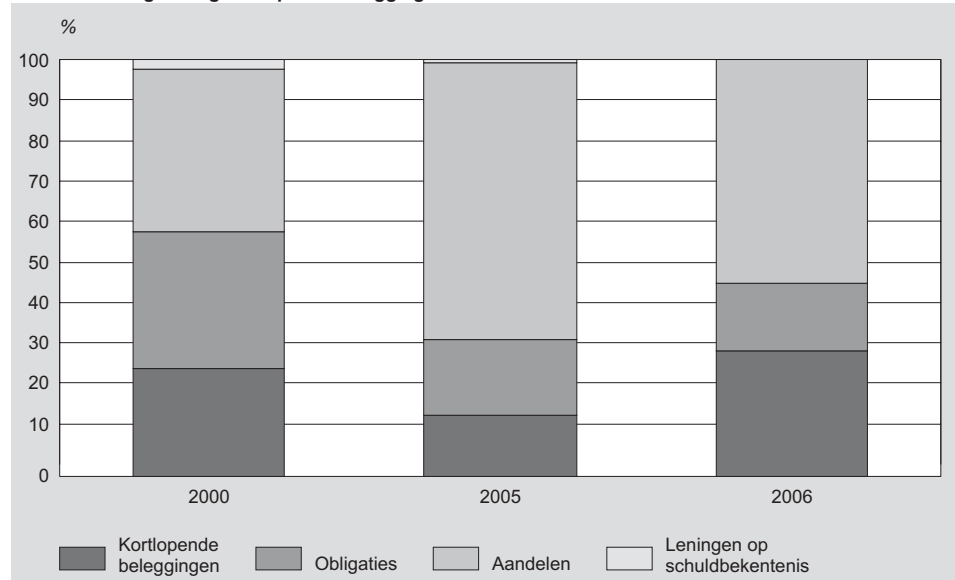
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>mln euro</i>							
Lasten							
Uitkeringen	2 597	2 724	2 650	2 721	2 597	2 861	3 008
Voorziening VUT-verplichtingen	-9	-10	-158	80	-155	-16	-310
Administratiekosten	37	32	32	28	27	28	25
Overige lasten	24	27	14	46	24	35	12
Saldo	635	-44	-27	-103	71	-40	-557
Totaal lasten	3 285	2 729	2 511	2 773	2 563	2 868	2 178
Baten							
Totaal premies	2 676	2 611	2 442	2 621	2 408	2 711	2 086
Werkgever	1 612	1 465	1 394	1 455	1 328	1 395	1 155
Werknemer	996	1 146	1 045	1 155	1 072	1 308	929
Overig	68	0	2	12	8	8	2
Rente en dividend	114	93	60	116	145	157	65
Overige baten	495	25	10	35	11	0	27
Totaal baten	3 285	2 729	2 511	2 773	2 563	2 868	2 178

¹⁾ Zie het CBS-artikel in de Sociaal Economische Trends (1e kwartaal 2007, pag. 34) van André Corpeleijn over '[Vervroegde uittreding en andere overgangen tussen werken en niet-werken](#)'.

Toename kortlopende beleggingen

In 2006 is een opmerkelijke stijging van de kortlopende beleggingen te zien. Hun aandeel in het totaal van de beleggingen is zelfs tweemaal zo groot als in 2005. Aandelen zijn zowel absoluut als relatief gezien fors gedaald in de beleggingsportefeuille. Overigens hebben de aandelen van VUT-fondsen vooral betrekking op beleggingsinstellingen die vastrentend beleggen.

1. Verdubbeling belang kortlopende beleggingen in 2006

VUT krijgt nieuwe inhoud

De afkorting VUT is toe aan een nieuwe inhoud. De betekenis 'vervroegd uitreden' is nog maar beperkt houdbaar. Niet alleen wordt eerder stoppen met werken ontmoedigd, maar ook krijgen plannen om de pensioengerechtigde leeftijd op 67 jaar te brengen meer en meer gestalte. Het is één van de maatregelen die de commissie Bakker²⁾ heeft voorgesteld om de arbeidsparticipatie te bevorderen. Dit thema staat overigens al langer op de agenda. De leiders van de Europese Unie hebben in 2000 afgesproken ervoor te zorgen dat in 2010 minstens 50 procent van de mensen tussen 55 en 65 jaar werk heeft. Wat dit betreft ligt Nederland op koers: in de periode 2000–2006 is de arbeidsparticipatie van deze groep toegenomen van 38 naar 48 procent.³⁾ Wat de commissie Bakker betreft mag er nog wel een tandje bij, en zou de norm moeten zijn: doorwerken tot je AOW-leeftijd van 67 jaar. Bij dit toekomstbeeld kan de afkorting VUT de betekenis krijgen: 'verlate uitreding'.

Grijze druk

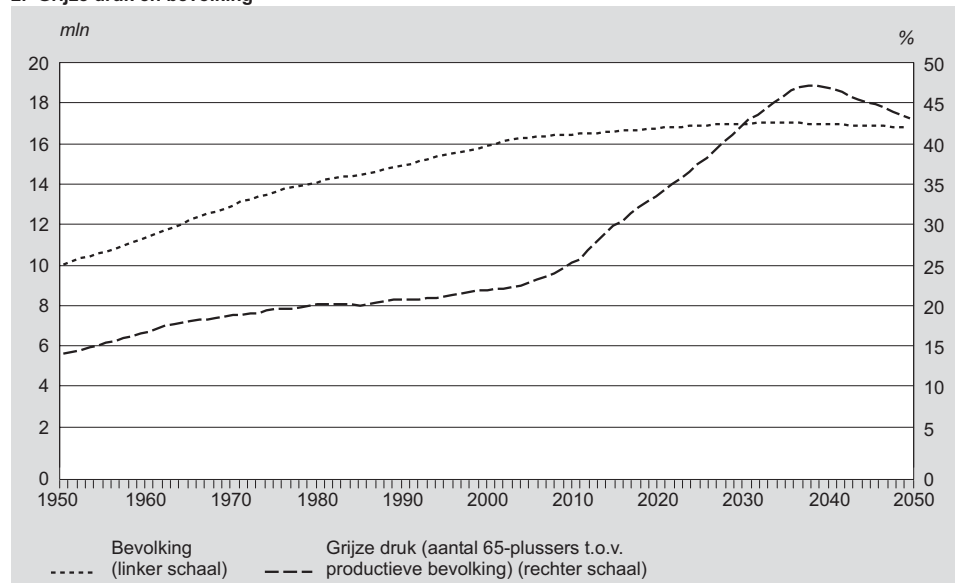
De vergrijzing kan worden afgemeten aan de zogenaamde grijze druk. Dit is de verhouding tussen het aantal personen ouder dan 65 jaar en het aantal personen in de productieve levensfase van 20 tot 65 jaar. De grijze druk is opgelopen van 14 in 1950 tot 24 nu

²⁾ Peter Bakker is voorzitter van de Commissie Arbeidsparticipatie die in december 2007 van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de opdracht heeft gekregen voorstellen te formuleren die ertoe leiden dat in Nederland meer mensen meer aan het werk gaan en de werking van de arbeidsmarkt verbetert. Op 16 juni heeft de commissie haar voorstellen gepubliceerd in het verslag onder de naam 'Naar een toekomst die werkt'.

³⁾ Zie het CBS-artikel over ['Meer ouderen aan het werk in Nederland en EU'](#) van André Corpeleijn.

en zal naar verwachting oplopen tot 47 op de top van de vergrijzing in 2038. De verdubbeling is het gevolg van twee tegengestelde ontwikkelingen. Het aantal 65-plussers neemt toe terwijl de potentiële beroepsbevolking fors gaat krimpen.⁴⁾

2. Grijze druk en bevolking

Technische toelichting

Het CBS deelt de uitvoerders van de VUT-regelingen in drie groepen in. Twee van deze drie groepen blijven hier verder buiten beschouwing: de regelingen die door pensioenfondsen worden uitgevoerd en de regelingen die rechtstreeks door bedrijven worden uitgevoerd. De derde groep betreft regelingen voor bedrijfstakken die in afzonderlijke stichtingen zijn ondergebracht. Deze groep wordt aangeduid met de term VUT-fondsen. De daarbij betrokken bedrijfstakken zijn onder andere de metaalnijverheid, het beroepsgoederenvervoer en de horeca. Daarnaast is er ook een VUT-fonds voor het overheidspersoneel.

De populatie bestond in 2006 uit 73 VUT-fondsen, 4 minder dan in 2005. De financiële gegevens zijn afkomstig uit de jaarverslagen van deze fondsen. Van de populatie zijn 44 fondsen direct waargenomen. De gegevens van de overige fondsen zijn via ophoging toegevoegd. De ophoging is gebaseerd op het aantal VUT-uitkeringen zoals ontleend aan de jaarverslagen. De ophoging bedraagt in 2006 4,0 procent van de uitkeringen en 15,6 procent van het balanstotaal. Daarmee komt de ophoging in 2006 een stuk hoger uit dan in 2005 (0,89 procent van de uitkeringen en 2,6 procent van het balanstotaal).

⁴⁾ In december zijn nieuwe lange termijn-prognoses te verwachten voor de omvang van de bevolking en de grijze druk. Zie voor de laatste inzichten in de ontwikkeling van de omvang van de bevolking het CBS-artikel in de Bevolkingstrends (1e kwartaal 2008, pag. 55–62) van Coen van Duin over ['Bevolkingsprognose 2007–2014: tijdelijk hogere groei'](#).